

OPŠTI USLOVI ZA KASKO OSIGURANJE PLOVILA

I. UVODNE NAPOMENE

Pojedini izrazi u ovim Opštim uslovima za kasko osiguranje plovila (u daljem tekstu Uslovi) imaju sledeća značenja:

Osiguravač	Lovćen Osiguranje A.D., sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju;
Ugovarač osiguranja	lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
Osiguranik	lice čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja.
Polisa	isprava o ugovoru o osiguranju;
Premija	iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju;
Osigurani slučaj	budući, neizvestan i nezavisan od volje osiguranika događaj koji ima za posledicu nastanak štete čiju bi naknadu oštećena osoba mogla zahtevati;
Naknada iz osiguranja	iznos koji nadoknađuje osiguravač prema ugovoru o osiguranju;
Plovilo	čamac, gliser, jedrilica ili jahta obzira na dužinu i BRT;
Takmičarsko plovilo	jedrilica ili čamac bez motornog pogona koji su posebno građeni i koriste se za treninge i/ili učešće na takmičenjima

II. OPŠTE ODREDBE

Član 1. PREDMET OSIGURANJA

- Predmet osiguranja je plovilo, i to njegov trup sa obaveznom opremom, pogonskim motorom i/ili jedrima kao i dodatna oprema plovila navedena u polisi (u daljem tekstu: plovilo), koje se koristi za sport i razonodu, ako se drugačije ne ugovori. Predmet osiguranja su i daske za jedrenje, pedaline, sandoline i gumeni čamci, u daljem tekstu Mala plovila.
- Radio stanice, radari i druga navigaciona oprema plovila, ako nisu vlasništvo osiguranika, ne smatraju se osiguranim po ovim Uslovima, ukoliko se to u polisi osiguranja drukčije ne ugovori.
- Pojedini deljovi plovila (trup, motor, obavezna i dodatna oprema) moraju biti posebno navedeni u polisi, a za svaki dio mora biti posebno određena suma osiguranja, ako se ne ugovori drugačije.
- U polisi osiguranja mora biti posebno navedeno ako se plovilo osigurava kao takmičarsko.
- Plovilo koje po važećim propisima o registraciji plovih objekata mora biti upisano u Registar plovih objekata Crne Gore (u daljem tekstu Registar), je pokriveno osiguranjem dok je upisano u Registar i dok ima važeću ispravu o sposobnosti za plovidbu.
- Odredba iz prethodnog stava ovog Člana ne važi za čamce i manje plovne objekte, koji po važećim propisima ne moraju biti upisani u Registar niti moraju imati važeću ispravu o sposobnosti za plovidbu i plovilo na kojem se obavljaju radovi potrebni za dobijanje isprave o sposobnosti za plovidbu ili za dobijanje dokumentacije potrebne za upis u Registar.

Član 2. OSIGURAVAJUĆE POKRIĆE

- Osiguranje prema ovim Uslovima pokriva štetu zbog fizičkog gubitka ili oštećenja koje nastane na osiguranom plovilu tokom plovidbe, tokom boravka u ljetnom ili zimskom spremištu, tokom raspreme, tokom uobičajenih boravaka u marini ili u brodogradilištu radi održavanja, servisiranja ili popravki, uključujući izvlačenje ili vađenje odnosno poručine ili spuštanje plovila u svim navedenim slučajevima i tokom prevoza i premještanja po kopnu u mjestu izvlačenja i spuštanja u more ili u vodu, u obimu ugovorenom u polisi, usled sledećih rizika:
  - plovidbene nezgode kao što su: sudar, udar, nasukanje, udar u dno, potonuće i drugi vanredni spoljni događaj koji je u vezi sa plovidbom;
  - udara groma;
  - elementarne nepogoda, uključujući poplavu i plimni talas;
  - požara;
  - zemljotresa;
  - vulkanska erupcija;
  - eksplozije na plovilu i izvan njega;
  - udara kopnenog prevoznog sredstva i pad letelice ili njenih deljova, ili nekih drugih predmeta što sa njih padnu;
  - posljedica skrivene mane i zamora materijala u trupu, motorima i opremi, ali se isključuje popravka i/ili izmjena materijala, opreme ili dijela na kome je utvrđena mana ili zamor materijala;
  - krade ili otmice cijelog plovila;
  - neovlašćene usluge plovilom;
  - provalne krađe, razbojništva, piratstva;
  - štetnih postupaka trećih lica iz objesti i štete prouzrokovane namjerom i nepažnjom trećih lica. Nisu pokriveni štete usled zlonamjernog/objesnog ponašanja osoba koje su na plovilu.

- U zavisnosti od odabrane širine pokrivača, osiguranjem su pokriveni:

Puno pokrivače: Štete zbog potpunog gubitka i štete zbog djelimičnog gubitka ili oštećenja osiguranog plovila. Troškovi spašavanja, troškovi nastali neposredno zbog nastanka osiguranog slučaja, troškovi utvrđivanja i likvidacije šteta, nagrade za spašavanje.

Potpuni gubitak: Štete zbog potpunog gubitka kao i s tim povezani troškovi spašavanja, troškovi nastali neposredno zbog nastanka osiguranog slučaja, troškovi utvrđivanja i likvidacije šteta, nagrade za spašavanje.

Za Mala plovila osiguranjem je pokriven samo Potpuni gubitak, dok je kradja pokrivena samo ako je plovilo smješteno u zatvorenom prostoru, odnosno ako je plovilo lancem prikačeno za neki fiksni objekat.

Član 3. POTPUNI GUBITAK PLOVILA

- Potpunim gubitkom plovila podrazumjeva se gubitak plovila sa motorom i opremom ili gubitak trupa nastao kao posledica potonuća bez mogućnosti izvlačenja, uništenja, nestanka ili trajnog oduzimanja cijelog plovila. Uništenje ili gubitak samog trupa i/ili motora i/ili opreme ne smatra se potpunim gubitkom plovila.
- Ako je plovilo potpuno uništeno, osiguravač plaća naknadu iz osiguranja u visini ukupne sume osiguranja, ali ne više od stvarne vrijednosti predmeta osiguranja neposredno prije

nastanka štetnog događaja odnosno ako je vrijednost ugovorena, u visini ugovorene vrijednosti.

- Stvarnim potpunim gubitkom, u smislu ovih uslova, podrazumjeva se potpuno potonuće plovila kada se ono ne može izvuci iz mora ili iz vode, na drugi način potpuno uništenje plovila, nestanak plovila kada protekne više od 3 (tri) mjeseca otkad je osiguranik o njemu primio poslednje obavještenje ili takvo oštećenje plovila da se ono ne može popraviti pa zbog toga prestane biti stvar određene vrste.
- Ako plovilo nestane, pretpostaviće se da je do potpunog gubitka došlo na dan kad je bila primljena poslednja vijest o njemu.
- Osiguranik ima pravo tražiti naknadu iz osiguranja kao da je došlo do potpunog gubitka i u slučaju ako je potpuni gubitak neizbježan ili ako troškovi za spašavanje i troškovi potrebnih popravki prelaze ukupnu sumu osiguranja odnosno stvarnu vrijednost plovila neposredno prije nastanka štetnog događaja (izvedeni potpuni gubitak).
- Osiguranik gubi pravo na isplatu naknade iz osiguranja zbog potpunog gubitka prema odredbi iz prethodnog stava ako u roku od dva mjeseca od saznanja za okolnosti na kojima temelji svoje pravo, ne iskoristi to svoje pravo uz obrazložen pisani zahtjev za takav način likvidacije štete kod suprotne strane. Osiguranikov zahtjev mora biti bezuslovan i mora se odnositi na plovilo u cjelosti.
- Ako osiguravač udovolji osiguranikovom zahtjevu za isplatu naknade iz osiguranja podnesenom prema prethodnom stavu nadoknadiće mu štetu u visini sume osiguranja, ali ne više od stvarne vrijednosti plovila neposredno prije nastanka štetnog događaja, umanjenju za vrijednost spašenih dijelova.
- Isplatom naknade iz osiguranja zbog potpunog gubitka, na osiguravača prelaze sva prava koja osiguranik ima na osiguranom plovilu, osim ako se osiguravač tih prava ne odrekne.
- U slučaju krađe ili drugog oblika protivpravnog otuđenja plovila, osiguravač je dužan isplatiti naknadu tek po isteku roka od tri mjeseca, od dana kada je osiguranik osiguranik slučaj prijavio nadležnom organu policije. Ako se osiguranom plovilo pronađe, a za njega je već isplaćena naknada iz osiguranja, osiguranik ga može preuzeti i zadržati, s tim da primljenu naknadu iz osiguranja mora vratiti. Ako je osiguranom plovilo pronađeno uništeno ili oštećeno obaveza osiguranika da vrati primljenu naknadu se umanjuje za iznos utvrđene štete na osiguranom predmetu. Ako osiguranik ne preuzme osiguranom plovilo, osiguravač može da organizuje njegovu prodaju. Osiguranik je dužan sa kupcem, koji je kupio osiguranom plovilo posredstvom osiguravača, zaključiti prodajni ugovor na cijenu postignutu prodajom. Ako osiguraniku još nije bila isplaćena naknada, isplatit će se u skladu sa stavom 10 ovog Člana, a ukoliko mu je već bila isplaćena, osiguranik mora novac od prodaje plovila do visine primljene naknade štete ustupiti osiguravaču.
- Spaseni oštećeni djelovi ostaju osiguraniku i njihova se vrijednost odbija od naknade štete, osim ako osiguravač odluči drugačije.

Član 4. DJELIMIČAN GUBITAK ILI OŠTEĆENJE PLOVILA

- Ukupna suma osiguranja plovila zbir je suma osiguranja ugovorenih za pojedine djelove plovila i predstavlja najvišu granicu obaveze osiguravača za nastalu štetu na plovilu.
- U slučaju oštećenja osiguranog plovila odnosno gubitka ili uništenja njegovih sastavnih dijelova, osiguravač nadoknađuje samo stvarne troškove popravke i dovođenja plovila u prvobitno stanje odnosno u stanje kakvo je bilo neposredno prije nastanka štetnog događaja, bez odbitka amortizacije za nove djelove, osim za slučaj iz stavova 3. i 8. ovog Člana.
- Kod djelimičnih šteta na pogonskim i pomoćnim motorima i opremi čamca, ako su ti predmeti stari preko 10 godina, odbija se amortizacija u visini od 10% računajući od iznosa ukupnog troška popravki uključujući i materijal.
- Naknadu za izgubljene ili oštećene djelove i opremu osiguravač će snositi do visine njihove stvarne vrijednosti u trenutku nastanka štete. Pri tom naknada iz osiguranja ne smije preći sumu osiguranja navedenu u polisi za taj dio, ako je takva suma posebno navedena.
- Osiguranje ne pokriva umanjenju vrijednosti plovila nakon popravke.
- Eventualno oštećenje ili uništenje pronađenog plovila ili njegovih dijelova ili opreme nastalo nakon njihovog nestanka, a za koje osiguravač još nije platio štetu, nadoknadić će se prema odredbama ovih Uslova.
- Ako je suma osiguranja navedena u polisi manja od stvarne vrijednosti plovila ili njegovog dijela, osiguravač će naknaditi štetu u odnosu između sume osiguranja i stvarne vrijednosti predmeta osiguranja ili njegovog dijela.
- Ako se zbog popravke ili zamjene dijelova znatno poveća stvarna vrijednost plovila, naknada iz osiguranja će se umanjiti za povećani dio stvarne vrijednosti koji je tako nastao.
- Osiguranje ne pokriva nepopravljene djelimične štete, koje su obuhvaćene ugovorom o osiguranju ukoliko nijesu likvidirane do momenta naknadnog nastanka potpunog gubitka plovila.

Član 5. TROŠKOVI SPAŠAVANJA

- Osiguranikovi troškovi spašavanja nastali zbog izbjegavanja šteta od neposredne opasnosti ili zbog smanjenja već nastale štete nadoknadić će se iz osiguranja ako su učinjeni razumno ili po odobrenju osiguravača i ako su učinjeni u vezi rizika obuhvaćenih osiguranjem zaključenim prema ovim Uslovima. Ovi troškovi, nezavisno o korisnom rezultatu, nadoknadić će se iz osiguranja i onda kada zajedno sa naknadom štete premašuju sumu osiguranja za plovilo, ali sama naknada za te troškove ne može biti veća od sume osiguranja plovila.
- Osiguranik ne smije preuzeti odgovornost za nastale troškove spašavanja bez saglasnosti osiguravača.

Član 6. TROŠKOVI DIREKTNO PROUZROKOVANI NASTANKOM OSIGURANOG SLUČAJA

- Osiguranikovi troškovi direktno prouzrokovani nastankom osiguranog slučaja priznaju se ako su bili neophodni i razumni najviše do visine ukupne sume osiguranja za plovilo.

Član 7. TROŠKOVI UTVRĐIVANJA I LIKVIDACIJE ŠTETE

- Osiguranikovi troškovi utvrđivanja i likvidacije štete nadoknadić će se ako su bili potrebni, u visini u kojoj su bili potrebni i ako su nastali u vezi sa štetom koja je obuhvaćena osiguranjem zaključenim prema ovim Uslovima. Ove troškove osiguravač će nadoknadići i ako zajedno sa naknadom iz osiguranja prelaze ukupnu sumu osiguranja plovila, ali najviše do visine ukupne sume osiguranja za plovilo.

Član 8. NAGRADA ZA SPAŠAVANJE

- U slučaju spašavanja plovila od rizika obuhvaćenih osiguranjem zaključenim prema ovim Uslovima osiguravač će nadoknadići nagradu za spašavanje, koju je osiguranik obavezan

platiti spasitelju i troškove postupka utvrđivanja te naknade, ali najviše do visine vrijednosti spašenog plovila.

- (2) Ako osiguranom plovilo bude spašeno od drugog plovila istog vlasnika osiguranik nema pravo na nagradu za spašavanje.
- (3) Ako je plovilo bilo podosigurano, nagrada za spašavanje se nadoknađuje u srazmjeri između visine ukupne sume osiguranja za plovilo i stvarne vrijednosti osiguranog plovila.

Član 9. OSTALI TROŠKOVI – OGRANIČENJA

- (1) Troškovi prekovremenog rada, rada na državne praznike i/ili na neradne dane i troškovi hitnog prevoza predmeta za popravku plovila nadoknadit će se samo u visini satnice redovnog radnog vremena i prema cjenovniku za uobičajeni prevoz, ako osiguravač zbog opravdanih razloga ne odluči drugačije.
- (2) Šteta nastala na plovilu pri pružanju pomoći ili pri spašavanju drugog plovila u nezgodi nadoknadit će se nakon odbitka iznosa dobijenog iz naslova spašavanja bez primjene ugovorene odbitne franšize.
- (3) Ako se šteta ne može popraviti u luci u kojoj je plovilo ili ako popravka u njoj ne bi bila ekonomski opravdana ili stručno obavljena, osiguravač će nadoknaditi i nužne troškove putovanja plovila do luke ili mjesta u kojem se popravka može obaviti odnosno u kome će popravka biti ekonomski opravdana ili stručno obavljena. Nužni troškovi putovanja plovila uključuju i privremeno osposobljavanje plovila za putovanje, tegljenje, pogonsko gorivo, mazivo i premiju posebnog pomorskog osiguranja. Ako je na tom putovanju ostvaren neki prihod ili ako su uštedeni neki troškovi, naknada iz ovog stava će se umanjiti za te ostvarene prihode ili za tako uštedene troškove. Iz osiguranja se neće nadoknaditi nikakvi troškovi vezani za ispunjenje prevoznog ili drugog ugovora.
- (4) Troškovi pregleda dna plovila posle nasukanja, ako su razumni i učinjeni samo za tu svrhu, nadoknadit će se iz osiguranja i ako se utvrdi da plovilo nije pretrpjelo štetu. Ova odredba se neće primjeniti u slučaju potpunog gubitka plovila.
- (5) Troškove struganja boje i bojenja osiguravač će nadoknaditi samo za onaj dio plovila na kojem je obavljena popravka štete obuhvaćena osiguranjem prema ovim Uslovima. Nakon popravke plovila osiguravač nema nikakvih obaveza niti odgovornosti koje na bilo koji način mogu biti vezane za estetski izgled ili za nijanse boja upotrebene tokom popravke.
- (6) Osiguraniku koji neopravdano odugovlači sa popravkom štete ili kome nastala šteta nije bila prepreka da i dalje koristi plovilo, osiguravač ima pravo da umanj iznos naknade u visini za koju se cijena popravke povećala u poređenju sa cijenom popravke koja se mogla postići da je popravka bila obavljena u razumnom roku.

Član 10. ISKLJUČENE ŠTETE

- (1) Osiguravač neće nadoknaditi štete ili troškove nastale:
  - 1) zbog zle namjere ili grube nemarnosti osiguranika, osobe koja se koristi plovilom uz osiguranikovu saglasnost kao i osoba za čije postupke oni odgovaraju po zakonu;
  - 2) zbog izrošćenosti, zapuštenosti ili dotrajalosti plovila, njegovog djela ili opreme i zbog uzoraka koji nisu posledica nekog osiguranog spoljnog događaja;
  - 3) zbog plovidbene nesposobnosti plovila, ako je osiguranik to znao ili je to morao znati prije početka upotrebe plovila jer se takvo stanje primjenom uobičajene brižljivosti trebalo otkriti;
  - 4) zbog krijumčarenja, zabranjene trgovine, krivolova, zabranjene plovidbe i sličnih protivpravnih radnji i, s tim u vezi, zaplijene, zaustavljanja i slično;
  - 5) zbog gubitka vremena i/ili zarade iz bilo kog razloga;
  - 6) zbog ratnih rizika ili ratnih operacija i ratu sličnih događaja (nezavisno da li je rat objavljen ili nije), zbog sabotaže, terorizma, zle namjere iz političkih pobuda, revolucije, ustanaka, građanskih nemira, povrede blokade, konfiskacije, i s tim u vezi, zaplijene, zaustavljanja, oduzimanja (osim piratstva) i slično, kao i zbog djelovanja ostavljenih mina, torpeda, bombi ili drugog ostavljenog ratnog oružja;
  - 7) zbog uzoraka koji se mogu pripisati:
    - a) štrajkačima, radnicima kojima ulaz u preduzeće nije dopušten ili osobama koje sudjeluju u radničkim nemirima, izgređima ili neredima;
    - b) teroristima ili osobama koje na bilo koji način djeluju iz političkih pobuda.
  - 8) zbog uzoraka koji se mogu pripisati:
    - a) jonizovanom radijacijom ili kontaminacijom nastalom radijacijom iz bilo koje vrste nuklearnog goriva ili nuklearnog otpada ili sagorijevanjem nuklearnog goriva;
    - b) radioaktivnim, toksičnim, eksplozivnim ili drugim štetnim ili kontaminirajućim osobinama bilo koje vrste nuklearne instalacije, reaktora ili druge nuklearne konstrukcije ili komponente;
    - c) zbog bilo kojeg oružja ili naprave koja koristi atomsku ili nuklearnu fiziju i/ili fuziju ili neku drugu reakciju ili radioaktivnu snagu ili materiju;
    - d) radioaktivnim, toksičnim, eksplozivnim ili drugim štetnim ili kontaminirajućim osobinama bilo kakvih radioaktivnih materija. Isključenje u ovoj podklauzuli ne obuhvata radioaktivne izotope, osim nuklearnog goriva, kad se ti izotopi proizvode, prevoze, skladište ili se upotrebljavaju u komercijalne, poljoprivredne, medicinske, naučne ili ostale slične miroljubive namjene.
  - 9) zbog neobavljanja konačne popravke ranijih šteta (osim ako je odgoda bila odobrena od osiguravača);
  - 10) zbog činjenice da osiguranim plovilom upravlja osoba koja nema propisane dozvole za upravljanje ili zbog plovidbe izvan područja u kojim prema propisima i/ili odredbama iz dozvole za plovidbu ili slične isprave plovilo smije ploviti;
  - 11) u vezi sa vađenjem ili odstranjivanjem olupina plovila ili njegovih djelova, osim ako je to posebno ugovoreno;
  - 12) zbog manjkavog i/ili dotrajalog priveza – ispravan privez je privez sa odgovarajućim sidrenim napravama i sa primjerenom užadi, odnosno privez koji pri uobičajenim vremenskim uslovima za to područje ne dozvoljava plovilo da udari u dno, u obalu ili u druge plovne objekte privezane ili usidrene u njihovoj blizini;
  - 13) zbog nedovoljne količine odnosno rezerve goriva u motornim plovilima za vrijeme plovidbe;
  - 14) zbog kvara (pogonske štete) pogonskog motora, osovine, propelera i drugih tehničkih naprava i uređaja ili djelova motora;
  - 15) zbog krcanja opasnog tereta, ako takav teret nije ukrcan u skladu sa odgovarajućim propisima.
  - 16) zbog bilo kakvog gubitka ili oštećenja na predmetima koji imaju sakupljačku vrijednost, na novcu, dragocjenostima, vrijednosnim papirima, krznu, nakitu, dragom kamenju, slikama, antikvitetima, prtljagu, ličnim stvarima, fotografskim aparatima i/ili kamerama, ručnim satovima, mobilnim telefonima, sredstvima za raznodu,

- muzičkim instrumentima, prenosnoj informatičkoj opremi (laptop) i slično, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija;
- 17) zbog trganjam oštećenih ili uništenih privezanih i/ili sidrenih konopa, lanaca i sidara, osim ako je to posledica spašavanja plovila ili njegovih djelova;
- 18) zbog plavljenja plovila vodom ako plovilo na vezu ili sidrištu nije zaštićeno odgovarajućim pokrićem (ceradom);
- 19) zbog djelovanja ili nestanka električne energije (osim zbog djelovanja groma), a što može uzrokovati oštećenje električnog napajanja ili oštećenje uređaja kao i štete ili troškove prouzrokovane djelovanjem elektrolučnog plamena;
- 20) zbog uzoraka koji se mogu pripisati tegljenju, osim kada to nalažu pomorski običaji zbog dokazane nužne potrebe, pružanja nužne pomoći i/ili ako se tegljenje obavlja uz odobrenje osiguravača;
- 21) zbog rekonstrukcije ili dogradnje na plovilo, ako se izvode radovi koji bitno mijenjaju njegove osobine i/ili istisninu i/ili snagu motora;
- 22) usljed upravljanja plovnom objektom pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih narkotika.

Podrazumjeva se da je osoba koja je upravljala plovilom pod uticajem alkohola:

- a) ako radi uživanja alkoholnih pića ima više od 10.855 milimola alkohola u krvi odnosno ako u krvi ima više od 0.5 promila alkohola ili ako se nezavisno o količini alkohola u krvi utvrdi da pokazuje znakove alkoholisanosti;
- b) ako je alkoholni test pozitivan, a ne pobrine se da se analizom tačno utvrdi stepen njegove alkoholisanosti, osim kada bi uzimanje krvi bilo štetno po zdravlje (na primjer: hemofilija);
- c) ako nakon pomorske nezgode odbije ili onemogućiti test alkoholisanosti ili konzumira alkohol i tako onemogućiti utvrđivanje količine alkohola u krvi, odnosno stepen alkoholisanosti u trenutku nastanka štetnog događaja.

Podrazumjeva se da je osoba koja upravlja plovilom pod uticajem opojnih droga ili drugih narkotika:

- a) ako se stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znakove uživanja opojnih droga ili drugih narkotika;
- b) ako nakon nastanka štetnog događaja odbije ili onemogućiti stručan pregled za određivanje prisutnosti opojnih droga ili drugih narkotika.

- 23) Osiguravač nadoknađuje štetu ako se osiguranik složio sa iznajmljivanjem plovila ili sa davanjem u zakup, a osigurani slučaj uzrokuje osoba koja upravlja plovilom pod uticajem alkohola ili opojnih droga. U tom slučaju osoba koja je upravljala plovilom biće obavezna da isplaćenu naknadu iz osiguranja vrati osiguravaču odmah po isplati osiguraniku;
- 24) zbog uzroka i rizika koji se mogu dodatno ugovoriti prema odredbama Člana 15. ovih Uslova, ako takva pokrića nijesu ugovorena i ako za njih nije plaćena dodatna premija;
- 25) zbog obaveza ili odgovornosti koje bi na bilo koji način bile povezane sa estetskim izgledom popravljenog dijela plovila;
- 26) zbog pritiska ili djelovanja leda u zimskom skloništu, zbog udubljenja plovila, savijanja rebara i zbog sličnih šteta nastalih od udara leda u plovidbi, osim ako su takve štete nastale pri spašavanju osoba ili imovine u opasnosti;
- 27) zbog bilo kojeg hemijskog, biološkog, bio-hemijskog, elektro-magnetskog oružja ili kibernetičkog napada;
- 28) zbog upotrebe ili operacija kompjuterom, informatičkim sistemima, software programom, kompjuterskim virusom ili procesom ili bilo kakvim drugim elektronskim sistemom, kao sredstvom koje je prouzrokovalo štetu.
- 29) bilo koji zahtjev iz bilo kog uzroka i naslova za štete na imovini trećih lica ili za smrt ili tjelesnu povredu od bilo koga podnesen u odnosu na osigurano plovilo;
- 30) reklamacije prema osiguranom plovilu iz bilo koje ugovorne ili vanugovorne obaveze vozara, vlasnika, korisnika, kako od strane naručitelja, zakupca, krcatelja, primaoca tereta, putnika, posade, pilota i bilo kog drugog pravnog ili fizičkog lica koje stoji u vezi sa teretom ili plovilom.

Član 11.

Ako je zbog postupka osiguranika ili njegovim pristankom došlo do znatnog pogoršanja rizika, osiguravač nije u obavezi nadoknaditi štetu koja se može pripisati takvoj promjeni rizika, osim kod spasavanja lica u životnoj opasnosti (uključujući i pružanje ljekarske pomoći) ili spasavanja imovine veće vrijednosti ili spasavanja imovine veće vrijednosti koja pripada domaćoj ili međunarodnoj dobrotvornoj organizaciji ili pružanja pomoći drugom čamcu u nezgodi.

Član 12. DODATNA OGRANIČENJA KOD DJELIMIČNIH ŠTETA

- (1) Osiguranje pokriva štete nastale zbog krađe. Osiguravač će nadoknaditi takve štete uz uslov da su predmeti osiguranja (motor, ostali predmeti) u zatvorenom i zaključanom prostoru u plovilu (kabina, potpalublje) ili u zatvorenom i zaključanom spremištu na kopnu ili ako su osigurani odgovarajućim protivprovalnim uređajima. Jarboli, opute, pomoćni čamci, vesla i slična oprema moraju biti zaključani katanecem i privezani lancem ili sličnim uređajem za čvrst i nepokretan dio plovila. Vanbrodski motor mora biti pričvršćen na nepokretnom dijelu plovila i osiguran tako da ga se bez upotrebe sile, provalne radnje ili objanja ne može otuditi.
- (2) Motor, električne instalacije (uključujući baterije) i oprema, vanbrodski motori. Oštećenja navedenih predmeta osiguravač će nadoknaditi ako šteta nastane zbog pomorske ili zbog saobraćajne nezgode, zbog nevremena (uključujući potapanje ili naplavljanje plovila morem ili vodom zbog visokih talasa u lošim vremenskim uslovima i udar groma), zbog potonuća, prevrnuća, nasukanja, požara, eksplozije, provalne krađe, krađe cijeloga plovila, loma jarbola i/ili loma jarbolnih križeva, sudara ili udara s bilo kojim čvrstim ili plutajućim predmetom, zlonamjernih postupaka trećih osoba, zemljotresa i vulkanske erupcije. Osiguranje ne obuhvata štete nastale zbog lošeg rada ili zečepljenja rashladnog sistema ili vodenih pumpi, osim ako to nije posledica djelovanja nekog spoljnog predmeta. Ovo osiguranje ne pokriva štete vanbrodskih motora nastale zbog ili pri padu u more ili u vodu.
- (3) Pomoćni čamci Osiguranje pokriva potpuni gubitak pomoćnog čamca i onda kada to nije posledica potpunog gubitka osiguranog plovila. Krađa pomoćnog čamca je pokrivena osiguranjem ako je pričvršćen na nepokretan dio plovila i učvršćen i osiguran tako da se bez upotrebe sile, provalne radnje ili objanja na može otuditi.

Član 13. TERITORIJALNE GRANICE POKRIĆA

- (1) Osiguranje sprava ovim Uslovima pokriva štete nastale tokom plovidbe Jadranskim morem od crte koja spaja rt Santa Maria di Leuca-Italija, sa rtom Kefali na ostrvu Krf-Grčka i sa

rtom Skala kod Butrinskog zaliva-Albanija, uključujući unutrašnje vode, unutrašnje morske vode i teritorijalno more država uz Jadransko more.

- (2) Ukoliko je područje plovidbe navedeno u polisi teritorijalno šire od onoga dozvoljenog prema odredbama iz Sertifikata o registraciji plovila, dozvole za plovidbu imaoca plovila ili iz slične službene isprave plovila, osiguravač će nadoknaditi samo one štete nastale u granicama plovidbe dozvoljene prema odredbama iz navedenih sertifikata.

Član 14. SUMA OSIGURANJA

- (1) Suma osiguranja se može odrediti za pojedine djelove predmeta osiguranja navedene u polisi ili se može odrediti jedinstvena suma osiguranja.
- (2) Ukupna suma osiguranja zbir je suma osiguranja pojedinih djelova plovila i predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača za plovilo osim u slučajevima iz Članova 5., 6., 7. i 8. ovih Uslova kao i tačke B) Člana 15.
- (3) Suma osiguranja može biti navedena kao „ugovorena vrijednost“ ili stvarna vrijednost.
- (4) Vrijednost osiguranog plovila koja je dogovorno utvrđena upisuje se u ugovor o osiguranju kao „ugovorena vrijednost“ i obavezujuća je za osiguravača i za osiguranika. Osiguravač može osporiti ugovorenu vrijednost samo u slučaju prevare ili ako je u pitanju očita greška.
- (5) Ako u ugovoru o osiguranju nije posebno upisana „ugovorena vrijednost plovila“ smatrat će se, da je osigurana suma stvarna vrijednost plovila na početku osiguranja. Kao stvarna vrijednost plovila uzima se njegova tržišna vrijednost na početku osiguranja.

Član 15. POSEBNA UGOVARANJA

- (1) Samo ako je posebno ugovoreno, uz poštovanje svih ostalih odredbi Uslova i uz plaćanje dodatne premije, osiguravač osigurava i:

A) Proširenje granica plovidbe:

- 1) Mala obalna plovidba obuhvata plovidbu Jadranskim morem, dijelom Jonskoga mora ograničeno: prema zapadu do rta Santa Maria di Leuca, a prema istoku do rta Kataklon uključujući i luku Kataklon, Jonske otoke i zalive: Patraski, Korinški s kanalom i Atenski do crte koja spaja rtove Kolone i Skili i vode koje utiču u ta mora;
- 2) Velika obalna plovidba obuhvata plovidbu morima smještenim između Gibraltarskog i Babelmandepkog tjesnaca i to između crte koja spaja luku Cadiz i luku Casablancu i meridijana koji prolazi lukom Aden
- 3) Troškovi vađenja potpoljenog plovila odnosno uklanjanja potpoljenog plovila po nalogu vlasti; osiguranje po ovim Uslovima pokriva i troškove nastale zbog vađenja ili uklanjanja potpoljenog plovila s mjesta gdje se plovilo potpilo odnosno gdje leži, do visine ugovorene sume osiguranja za plovilo, ali pod uslovom da to osiguranik mora uraditi po nalogu vlasti i da je osiguravač priznao potpuni gubitak plovila.

Ako u polisi nije posebno navedena suma osiguranja za osiguranje troškova vađenja ili uklanjanja znači da su ti troškovi osigurani na sumu osiguranja jednaku sumi osiguranja za plovilo. Troškovi vađenja ili uklanjanja plovila se plaćaju nezavisno od ostalih osiguranjem pokrivenih šteta. Osiguravač ni u kom slučaju nije dužan vaditi ili uklanjati plovilo.

B) Plovilo za vrijeme prevoza kopnom:

- 1) Do sume osiguranja i uz uslove iz ugovora o osiguranju plovilo će biti obuhvaćeno osiguranjem, nezavisno od broja prevoza u periodu osiguranja tokom prevoza na kopnenom motornom vozilu ili na njegovoj prikolici i to od rizika saobraćajne nezgode, požara, krađe plovila ili njegovih djelova, neovlašćene usluge kopnenim motornim vozilom ili prikolicom.
- 2) Pokriće iz ovog Člana važi samo ako su prevozno sredstvo i prikolica primjereni za prevoz osiguranog plovila i ako je plovilo stručno utovareno, učvršćeno i ako se prevoz vrši u skladu sa propisima o sigurnosti kopnenog saobraćaja.
- 3) Pojedinačni predmeti obuhvaćeni su pokrivenim od krađe ako su pohranjeni unutar zaključanog plovila ili plovila kvalitetno prekrivenog pokrivačem (ceradom) tako da ih se bez upotrebe sile, provalne radnje ili obijanja ne može otuđiti.

C) Plovilo brzine manje od 17 čvorova (Nm/h) za vrijeme takmičenja i regata:

Do sume osiguranja navedene u polisi osiguranje će obuhvatiti i štete nastale tokom urešća plovila na sportskim takmičenjima i/ili regatama (uključujući i redovne treninge za takva takmičenja) i to:

- 1) u istim granicama odabranih pokrića, Član 2, stav 2 ili
- 2) u slučaju odabira punog pokrivača uključujući i štete na jedrima nazavisno od uzroka, ali isključujući štete na špinakeru i deformacije jedara.

D) Plovilo tokom davanja u najam ili tokom druge komercijalne upotrebe plovila:

Do sume osiguranja navedene u polisi osiguranje će obuhvatiti i štete nastale tokom davanja plovila u najam ili tokom druge komercijalne upotrebe plovila i to:

- 1) zajedno sa osobom ili posadom koja će upravljati plovilom (skiper) ili bez osobe ili posade koja bi upravljala plovilom, uz dodatne uslove da svaki najmpripramaoc koji će upravljati plovilom ima najmanje tri godine odgovarajuću dozvolu za voditelja plovila i iskustvo u upravljanju plovilom odgovarajućeg tipa i veličine. Prije zaključivanja ugovora o najmu osiguranik mora prikupiti i zabilježiti matični broj, broj pasaža ili ovlaštenja za plovidbu ili broj nekog drugog ličnog najmpripramateljevog dokumenta i njegove lične podatke (datum rođenja, adresu stalnog boravka i mjesto kao i ko je izdao dokument) iz navedenih dokumenata.

Član 16. UGOVORENA ODBITNA FRANŠIZA

- (1) Odbitna franšiza navedena u polisi osiguranja primjenjuje se kod svakog pojedinog štetnog događaja osim ako se radi o potpunom gubitku plovila, a računava se u određenom postotku od ukupne sume osiguranja za plovilo, ako nije drugačije ugovoreno.

- (2) Ako su troškovi dizanja i/ili spašavanja bili neophodni jer se time spriječio potpuni gubitak plovila ili njegovih pojedinih djelova pod uslovom da je troškove osiguravač odobrio, osiguravač ih nadoknađuje bez odbitne franšize.

Član 17. TRAJANJE OSIGURANJA

- (1) Osiguranje počinje u 00.00 sati dana, koji je naveden u polisi kao početak osiguranja, ako je do tog dana plaćena premija ili prva rata premije, inače u 24.00 sati dana, kada je plaćena premija ili prva rata premije, ake se ne ugovori drugačije. Kod osiguranja koja se prvi put zaključuju ili se mijenja skadenca unosi se pored dana, čas i minut početka osiguranja.
- (2) Osiguranje prestaje u 24.00 sata dana, koji je naveden u polisi kao dan prestanka osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno. Ako isprava o osiguranju sadrži samo početak osiguranja ono se nastavlja iz godine u godinu, sve dok jedna od ugovorenih strana ne otkáže ugovor tri mjeseca prije dospelosti premije.

- (3) Ako je u trenutku isteka perioda osiguranja plovilo bilo u plovidbi, u opasnosti ili u luci skloništa, osiguranje se produžava do dolaska plovila u prvu sigurnu luku (ali ne dalje od određene luke) uz uslov da je osiguranik o tome odmah obavjestio osiguravača i da je saglasan platiti dodatnu premiju koju mu osiguravač u tom slučaju može odrediti.

- (4) Kod osiguranja zaključenog na jednu ili više godina, obostarne obaveze i prava iz ugovora o osiguranju produžuju se za 30 (trideset) dana (pričekni rok), osim ako:

- a) osiguravač prije isteka tekuće godine osiguranja izvjesti ugovarača osiguranja o isteku osiguranja i odredi kraći rok ili ga ukine;
- b) ugovarač osiguranja prije isteka osiguranja uruči osiguravaču izjavu da ne pristaje na takvo produženje.

Ako se do kraja pričeknog roka ne plati dospjela premija osiguranja ili se ne zaključi novi ugovor o osiguranju za isto plovilo, ugovarač osiguranja je dužan da osiguravaču plati premiju za produženo trajanje osiguranja u pričeknom roku.

- (5) Ako tokom pričeknog roka nastupi osigurani slučaj obuhvaćen isteklim osiguranjem, osiguravačeva obaveza naknade štete postojat će samo ako do isteka produžnog roka ugovarač osiguranja plati premiju za cijelu sledeću godinu osiguranja.

- (6) U slučaju potpunog gubitka plovila i naknade ukupne sume osiguranja, ugovor o osiguranju prestaje važiti.

- (7) Ugovor o osiguranju prestaje važiti ugovorenim otuđenjem plovila.

Član 18. OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE I POSLEDICE NEPLAĆANJA PREMIJE

- (1) Osiguravač obračunava premiju osiguranja za plovilo po važećoj tarifi premija u procentu od ukupne sume osiguranja navedene u polisi osiguranja.

- (2) Premiju ili njenu prvu ratu ugovarač osiguranja plaća kod zaključenja osiguranja, ako se ne ugovori drugačije.

- (3) U ime ugovarača osiguranja, premiju može platiti i svako drugo fizičko ili pravno lice koje za to ima pravni interes.

- (4) Ako je ugovoreno, da se premija plaća prilikom zaključenja ugovora, obaveza osiguravača da isplati naknadu ili sumu određenu ugovorom počinje idućeg dana od dana uplate premije.

- (5) Ako je ugovoreno, da se premija plaća nakon zaključenja ugovora, obaveza osiguravača da isplati naknadu ili sumu određenu ugovorom počinje od dana određenog u ugovoru kao dan početka osiguranja.

- (6) Ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospjela nakon zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to ne učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu nakon isteka roka od trideset dana od kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obavještenjem o dospelosti premije, ali s tim da taj rok ne može isteći prije nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.

- (7) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dospelosti.

- (8) Nastankom osiguranog slučaja, cijela ugovorena premija odmah dospjeva na naplatu pa i ako je bilo ugovoreno plaćanje u ratama. Ugovarač osiguranja u ovom slučaju obavezan je prije likvidacije štete platiti cijelu premiju ili će osiguravač naknadu iz osiguranja umanjiti za taj iznos.

- (9) U slučaju uništenja plovila zbog ostvarenja rizika koji nije obuhvaćen osiguranjem zaključenim prema ovim Uslovima ili u slučaju odjavljivanja plovila iz nekog drugog razloga, osiguravač je obavezan, na zahtjev ugovarača osiguranja i uz predočene odgovarajuće dokumente, vratiti neiskorišćeni dio premije umanjen za troškove sprovođenja osiguranja (tzv. režijski dio) i to od dana uništenja ili odjave plovila, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj.

Član 19. SMANJENJE PREMIJE (BONUS)

- (1) Ugovaraču osiguranja koji prvi put ugovara osiguranje obračunava se osnovna premija iz odgovarajuće tarife uvećana i/ili umanjena za predviđene doplatke i/ili popuste.

- (2) Osiguranik ima pravo na smanjenje premije (bonus) kada je plovilo bez prekida osigurano najmanje jednu godinu bez prijavljene štete. Prijavljenom štetom podrazumjeva se šteta za koju je osiguravač isplatio odštetu ili dio odštete ili šteta za koju još nije plaćena odšteta, ali je utvrđena obaveza osiguravača.

- (3) Premija osiguranja se smanjuje u zavisnosti od broja godina primjene bonusa, i to prema važećoj Tarifi za kasko osiguranje plovila.

- (4) Pravo na bonus vezano je za vlasnika plovila i ne prenosi se na novog vlasnika. Izuzetno, kod prenosa vlasništva plovila na nasljednike (pravna i fizička lica – prema pozitivnim propisima) ili kod prenosa prava vlasništva ovjerenim ugovorom o poklonu između članova uže porodice (supružnici, djeca, roditelji) prava i obaveze iz odredaba o bonusu prenose se na nasljednika odnosno poklonoprimaoca.

- (5) Osiguravač priznaje bonus na osnovu podataka iz vlastite evidencije. Osiguravač može priznati bonus i na osnovu pisane potvrde prethodnog osiguravača ili na osnovu pisane izjave osiguranika.

- (6) Osiguranje zaključeno na razdoblje kraće od 1 (jedne) godine ne može biti osnov za obračun bonusa u sledećem periodu osiguranja pa ni ako se u međuvremenu nije ostvario osigurani slučaj.

- (7) Šteta se neće smatrati prijavljenom ako je do zaključenja ugovora/polise za sledeći period osiguranja u cjelosti regresirana.

- (8) U slučaju prekida osiguranja, uz uslov da prekid nije trajao duže od jedne godine i da u razdoblju prije i tokom prekida osiguranja nije prijavio štetu, osiguranik pri ponovnom zaključenju osiguranja za isto plovilo ili za plovilo iste vrste (iste premijske grupe) nastavlja koristiti svoje pravo na bonus.

- (9) Prenos prava vlasništva na način iz stava (4) ovog Člana ne smatra se prekidom osiguranja. Na osnovu bonusa za nasleđeno ili na poklonjeno plovilo na može se ostvariti bonus za drugo plovilo.

- (10) Osiguranik koji ima prijavljenu jednu štetu na osiguranom plovilu u sledećoj godini osiguranja gubi do tada stečeni bonus i premija mu se obračunava kao osiguraniku koji prvi put zaključuje osiguranje.

Član 20. OBAVEZE UGOVARAČA OSIGURANJA

- (1) Ugovarač osiguranja je obavezan:

- 1) pri zaključenju ugovora o osiguranju prijaviti sve okolnosti koje je znao ili koje je morao znati, a važne su za ocjenu rizika; javljanje netačnih ili prećutivanje važnih podataka za procjenu rizika prouzrokuje gubitak prava na naknadu štete iz osiguranja.
- 2) pri zaključenju ugovora o osiguranju platiti premiju na ugovoren način;
- 3) obavjestiti osiguravača o svakoj promijeni okolnosti koja može biti važna za promijenu rizika nezavisno je li rizik promijenjen njegovom voljom ili postupkom ili bez njegovog uticaja.

Član 21. OBAVEZE OSIGURANIKA

- (1) Tokom perioda osiguranja, osiguranik je obavezan voditi brigu o predmetu osiguranja sa pažnjom dobrog domaćina i ne smije preduzimati radnje koje bi onemogućile ostvarivanje prava na naknadu štete od osobe odgovorne za štetu.
- (2) Nastankom osiguranog slučaja osiguranik je obavezan:
  - 1) preduzeti sve razumne mjere s ciljem smanjenja štete ili sprječavanja njenog povećanja;
  - 2) svaku štetu na plovilu prijaviti najbližjoj ispostavi lučke kapetanije. Ako se radi o provanoj krađi, otimačini ili drugom krivičnom djelu obavezan je podnijeti i prijavu policiji;
  - 3) obavijestiti osiguravača ili njegovog ovlaštenog predstavnika u pisanom obliku najduže u roku od 3 dana od saznanja za nastanak štete, navodeći pritom detalje o uzroku štete i o približnom obimu i visini oštećenja;
  - 4) nemijenjati stanje oštećenog predmeta do dolaska predstavnika osiguravača, osim ako je takva promijena u opštem interesu ili ako je nužna zbog smanjenja ili sprječavanja njenog povećanja;
  - 5) preduzeti sve pravne i druge mjere za osiguranje i očuvanje prava prema osobama odgovornim za nastalu štetu i, na osiguravačev zahtjev, pribaviti i predati mu sve potrebne isprave, a naročito ispravu o ustupanju svojih prava (izjava o cesiji) prema osobama odgovornim za štetu;
  - 6) pružiti osiguravaču svaku pomoć koju ovaj zatraži s ciljem utvrđivanja prirode, obima i visine štete;
  - 7) na zahtjev osiguravača pribaviti više ponuda za popravku oštećenog plovila.
- (3) Pri podnošenju odštetnog zahtjeva, osiguranik je obavezan osiguravaču dostaviti sledeću dokumentaciju:
  - 1) prijavu štete (na obrascu osiguravača);
  - 2) original polisu osiguranja;
  - 3) knjižicu plovila ili sličan dokument iz kojeg će se moći identifikovati plovilo, vlasnik plovila i slično;
  - 4) ovjerenu prijavu pomorske nezgode (na obrascu lučke kapetanije);
  - 5) izvještaj i/ili zapisnik lučke kapetanije i/ili policijskog organa;
  - 6) propisanu dozvolu za upravljanje osobe koja je upravljala plovilom u trenutku nastanka osiguranog slučaja;
  - 7) izvaju osobe koja je upravljala plovilom uz opis nastanka nezgode (treba navesti mjesto, datum, vrijeme i uzrok nezgode, opis vidljive štete i približnu procijenu obima i visine štete na plovilu);
  - 8) račun o obavljenim popravkama ili predračun za takve radove;
  - 9) kod potpunog gubitka – potvrdu o brisanju plovila iz registra plovila.
- (4) Osim dokumentacije iz prethodnog stava ovog Člana osiguranik je obavezan osiguravaču pružiti podatke i dostaviti mu i druge dokaze i dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete na osnovu koje se može utvrditi ili barem učiniti vjerovratnim njegovo pravo na naknadu iz osiguranja.

Član 22. OBAVEZE OSIGURAVAČA

- (1) Osiguravač je obavezan:
  - 1) nakon primanja pisane prijave štete, imenovati i ovlastiti osobu koja u roku od tri dana mora obaviti uviđaj i procijenu štete. Ako osiguravač to propusti učiniti u navedenom roku, osiguranik može sam organizovati procijenu i početi sa uklanjanjem štete pri čemu mora osigurati dokaze vezane za nastanak osiguranog slučaja i za obim oštećenja;
  - 2) isplatiti naknadu iz osiguranja u roku od 30 dana (u slučaju krađe u roku od 90 dana) od dana kad se primi odštetni zahtjev sa podacima i dokumentacijom iz koje se može utvrditi njegova obaveza iz ugovora o osiguranju.

Član 23. PRAVA OSIGURAVAČA

- (1) Osiguravač ima pravo:
  - 1) utvrditi uzrok, obim i visinu štete pri čemu je osiguranik obavezan pružiti mu svu potrebnu pomoć;
  - 2) nadzirati popravku štete obuhvaćene osiguranjem zaključenim prema ovim Uslovima;
  - 3) zahtjevati da obračun štete ili račun popravke pregleda i ovjeri osoba koju odredi osiguravač;
  - 4) naknadu iz osiguranja umanjiti za iznos štete koju je pretrpio zbog osiguranikovog nepridržavanja odredaba iz Člana 21. ovih Uslova.

ZAVRŠNE ODREDBE**Član 24. PROMJENA VLASNIKA PLOVILA**

- (1) Promjenom nositelja prava vlasništva na plovilu ugovor o osiguranju prestaje da važi od 24:00 sati dana kojeg je promijenjen vlasnik.
- (2) Na zahtjev ugovarača osiguranja, osiguravač je obavezan da vrati neiskorišćeni dio premije umanjene za troškove sprocođenja osiguranja (tzv. režijski dodatak) i to od dana iz prethodnog stava ovog člana, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj.
- (3) Kada se vlasnik promijeni na osnovu nasljedstva ili ugovora o poklonu, ugovor o osiguranju važi i dalje.

Član 25. PRENOS PRAVA I OBAVEZA

- (1) Prenos prava i obaveza iz ugovora o osiguranju može se obaviti jedino uz izričitu pismenu saglasnost osiguravača.

Član 26. REGRESNO PRAVO OSIGURAVAČA

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja sva osiguranikova prava prema trećim licima odgovornim za štetu za koju je isplaćena naknada prelaze na osiguravača, ali najviše do isplaćene sume.
- (2) Osiguranik je obavezan, na zahtjev osiguravača, dati mu punu pomoć u ostvarivanju prava prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu i ispostaviti mu uredno potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava.
- (3) Ako osiguranik propusti svoju obavezu iz prethodnog stava ovog člana, osiguravač može umanjiti naknadu iz osiguranja za visinu štete koja mu je zbog toga nastala.

Član 27. POSEBNE ODREDBE

- (1) Odredbe mogućih Posebnih uslova imaju prednost pred ovim Opštim uslovima, a odredbe i/ili klauzule iz polise imaju prednost i pred Opštim i pred Posebnim uslovima.

Član 28. PISANI OBLIK

- (1) Ugovor o osiguranju je važeći samo ako je sačinjen u pisanom obliku.

- (2) Sva obavještenja i izjave koje treba dati kod ugovaranja osiguranja kao i eventualne izmjene ili dopune ugovora o osiguranju takođe moraju biti u pisanom obliku.

Član 29. RJEŠAVANJE SPOROVA

- (1) Sporove iz osiguranja zaključenog prema ovim Uslovima stranke će rješavati dogovornim putem.
- (2) U slučaju spora između ugovarača osiguranja odnosno osiguranika i osiguravača nadležan je stvarno nadležni sud, prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju ukoliko se drugačije ne ugovori.

Član 30. PRIMJENA OVIH USLOVA

- (1) Ugovorne strane će smatrati mjerodavnim za međusobne odnose samo ono što je sadržano u ovim Uslovima.
- (2) Za sve što nije uređeno ili predviđeno odredbama ovih Uslova, a značajno je za međusobne odnose ugovornih strana, na odgovarajući način primjenjuje se odredbe Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i Zakona o obligacionim odnosima.

Član 31. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovi Uslovi stupaju na snagu i primjenjivaće se od 08.11.2007.godine.